

I když byly prázdniny, detektiv Vytřídil se skoro nezastavil a byl v jednom kole, protože stále řeší kriminální zločiny, které mají jedno společné – někdo vyhodil odpad tam, kam nepatří. I tentokrát bude potřebovat vaši pomoc. Na další straně Robinsona máte komiks a vy jistě hned přijdete záhadě na kloub. I tentokrát nám přišla fůra odpovědí na Doplňovačku z minulého 3. čísla. Správná odpověď byla: **Kdo netřídí správně petky, zaslouží si za to pětky.** Detektiv Vytřídil zatočil losovacím bubnem a vytáhl tři výherce za Doplňovačku: Anežka Šimánková z Českých Budějovic, Andrea Rážová z Blatné, Blanka Soukupová z Týna nad Vltavou – a další tři za kvíz Urči, kam co patří – Robinson vám přeje hodně **sluníčka**: Magdalena Nová z Českých Budějovic, Šimon Fiala z Karlových Varů a Adam Španihel z Blatné. **Gratulujeme a nezapomeňte - na další straně je zase Doplňovačka a kvíz o ceny.**

Kontejnérovníčci

Na jednom malém, ale docela obyčejném sídlišti uprostřed města stáli dva kamarádi, kontejnérovníčci. Jednomu říkali Plastáček a druhému Papiráček. Byli to nerozluční kamarádi, vždyť už toho také spolu za ta léta společné služby na stejném sídlišti hodně zažili. Papiráček sbíral použité papíry a Plastáček měl rád všechny věcíčky z plastu. Stále ještě nevíte, o kom to celou dobu vyprávím? Ano, jistě, byli to kamarádi, kteří slouží lidem při třídění odpadu. Tak pomohou i recyklaci. To se potom všechny odpad může rovnou vytřídít a použít k nějaké jiné výrobě.

Oba kontejnérovníčci stáli na hezkém vydlážděném místě. Žlutý Plastáček se pěkně vyhříval na rozesmátém sluníčku a modrý Papiráček vedle něj zářil jako modrá obloha.

Žilo by se jim dobře, kdyby byli lidé poctiví a svědomití a krmili Plastáčka a Papiráčka jenom tím správným krmivem. Plastáček měl nejraději plastové lahve od pití, kelímky od jogurtů. Papiráček si smyslul na novinách, letáčcích, papírových krabicích, starých sešitech a podobných věcech z papíru.

Ale lidé byli nepořádní, tu se Plastáček pořežal o sklo, tu o plechovku nebo byl zapatlaný od odpadu, jako jsou shnilé brambory a plesnivý chleba. Podobně na tom byl i Papiráček. Ten zase každou chvíli objevil ve svém bříšku popel, různé části elektropřístrojů, a dokonce i staré baterie. Nikdo se proto nemůže divit, že bolení bříška u nich bylo na denním pořádku. To se potom už oba těšili, až přijede velké oranžové auto, jejich obsah do sebe vysype a zase jim bude lehko. Rádi si potom odpočinuli a vyprávěli si různé příhody.

Nejzajímavějším příběhem bylo, když Papiráček s dosud nepopíratelným vzrušením vyprávěl, že málem uhořel. Jednoho dne k němu přišli dva malí kluci s velkými balíky papíru. Papiráček je v duchu chvilil, že tak poctivě třídí odpad, asi dávali ve škole pozor, když jim o tom paní učitelka vyprávěla. Jeden se chystal do modrého kontejnérovníčku vhodit papír, který zapálil. Naštěstí si toho všiml veliký člověk, co šel zrovna okolo, hořící balík vytrhl klukovi z ruky, hodil ho na zem a dupal po něm tak dlouho, až oheň uhasil. Kluci se lekli a raději utekli.

Plastáček napětím ani nedýchal: „To já jsem také zažil zvláštní příhodu,“ nechtěl zůstat pozadu

a hned se dal také do vyprávění. „Jednoho večera, to už byla černočerná tma, do mne někdo potíchloučkou hodil plastovou bednu. Bylo mi divné, že se pořád rozhlížel, jestli ho náhodou nikdo nevidí, ale nakonec bedna s tichým žuchnutím přistála na mém dně. Po chvíli se ale začala hýbat, mlít se a poskakovat a prapodivně kňučet, knikat, pomňoukávat. Nikdy jsem nic takového neslyšel. Na jedné straně bedny byly kulaté otvory a v nich svítila malá světylka, nejdříve dvě, potom čtyři a nakonec jich svítilo celkem osm. Dlouho jsem nevěděl, co to může být, i když jsem se snažil vybavit si všechny zvuky, které jsem už někdy slyšel. Až jsem na to přišel.“

Ta světylka byly oči čtyř malých koťátek. Říkal jsem si, jak může někdo něco tak hrozného udělat. Hodit do odpadu živá zvířátka. Chtěl jsem jim pomoci, ale nevěděl jsem jak. Vše nakonec také dobře dopadlo. Přišla hodná paní, uslyšela nárek koťátek a vysvobodila je. Dodnes na ně vzpomínám.“

Kontejnérovníčci si vyprávěli ještě hodně dlouho a přáli si, aby těchto příhod se šťastným koncem bylo co nejvíce. Vlastně by nemusely být vůbec, kdyby se lidé polepšili. Třídění odpadu je pro naše životní prostředí velmi důležité.

A co vy? Také třídíte? Jestli nevíte jak, tak přijďte k nám na sídliště, my vám rádi poradíme. Uvidíte, že to není nic složitého.

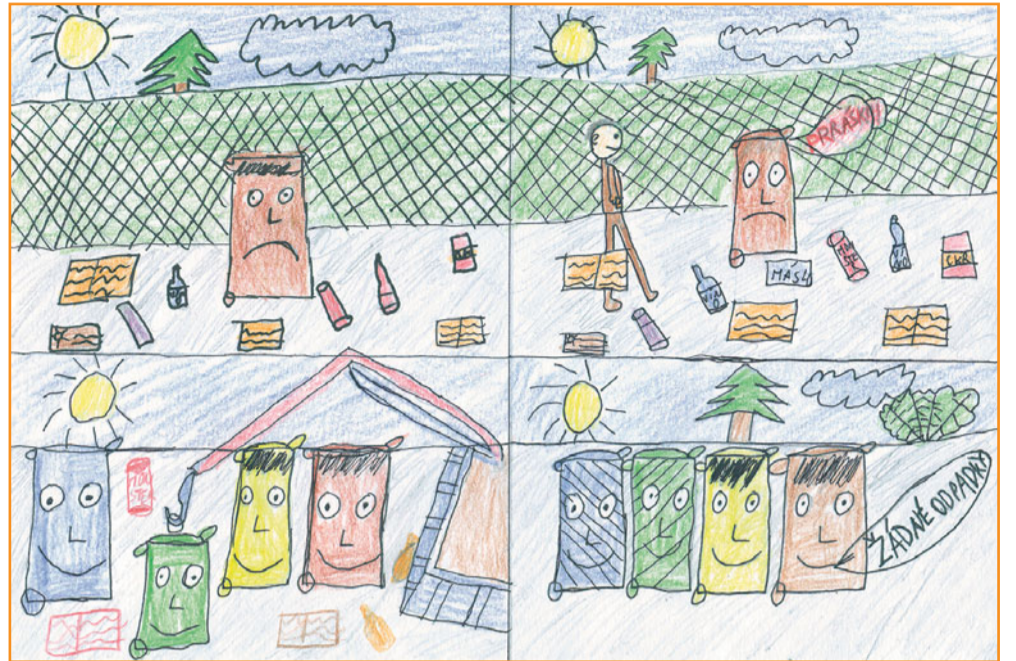
Ahoj, vaši kontejnérovníčci.

Elíška Heroutová, 9. B, ZŠ Edvarda Beneše, Písek

Odpady

Všechno, co se vyhazuje, by se mělo třídít. Na papír, plast, elektroniku, oblečení, železo a sklo. Žlutý kontejner je určený pro plast, modrý pro papír, zelený pro barevné sklo a bílý pro bílé sklo. Kontejnery by měly být v každé části, kde bydlí lidé, aby se naučili odpady třídít. Třídění odpadků napomáhá chránit přírodu. Kdybychom netřídili odpady, byla by příroda jedno velké smetiště. Takhle se ze spousty odpadů vyrobí další užitečné věci, jako například z novin se může vyrobit školní sešit na psaní, z plastů se vyrobí oblečení do deště nebo protihlukové stěny. V kontejnerech se také může najít obydlí pro bezdomovce. Takhle žít jsem viděla jednoho bezdomovce u babičky ve vsi.

Bára Bočková, ZŠ Pohůrecká, České Budějovice

Marek Pavlík, 5. B, ZŠ a ZUŠ Bezdrevská, České Budějovice

Země za 10 let

Určitě už víte, že naše planeta Země je víc a víc znečištěná. Proč je tak znečištěná? Protože lidé nezájmají, jestli vyhodí krabici od džusu na zem nebo do vody. To si snad myslí, že když ty odpadky hodí na zem, tak že se samy seberou a roztřídí, kam patří? Ti lidé jsou sobci, nemyslí na to, jak to tu bude vypadat, až budou jejich děti velké.

Jestli tomu nezabráníme včas, stane se z této planety hromada odpadků. Nemohli bychom dýchat, neměli bychom žádnou přírodu, všechno by bylo ztracené. Ale to my přece nechceme.

Kdybychom třídili, všechno by bylo v pořádku.

Tak třídíme!!!

Martin Ringheim, 5. C, ZŠ Kubatova, České Budějovice

Dá se ještě něco dělat s odpadem?

Ano, něco ano, ale moc lidí se to nesnaží změnit. Hází odpady na zem, v lese zahazují odpady, a tím škodí celému lesu a všem živým organizmům v něm.

Kdybych něco měla udělat já, postavila bych stroj, který by chodil po ulicích a sbíral by odpady, které lidé odhazují. Byl by z odpadkového koše, a to co sebere, to by v něm zůstalo. Když je plný, odpady se vytvarují do čtverce a ty pak odveze na skládku.

Kdyby se to nepovedlo, lidé by museli začít třídít a nezahazovat odpady na zem ani do přírody.

Přírodu potřebujeme my i všichni ostatní. Je velmi důležitá!!!

Veronika Hrouzková, 5. C, ZŠ Kubatova, České Budějovice

Představujeme vám dvě bytosti, které se nemají rády a vlastně mezi sebou neustále bojují. Určitě poznáte, která z nich je ta dobrá a která ta špatná?

Hromadilka úporná

Hromadilka úporná patří do čeledi strašidylek městských i vesnických a je zařazována do skupiny lidem škodlivých. Ačkoliv není zrovna největší vrůstem, dokáže nadělat v lidských přibytčích i na ulicích pořádnou paseku. Tohle strašidýlko je celkem nenápadné, zpočátku si totiž lidi vůbec neuvědomují, že se u nich usadilo. Ale jakmile se jednou v domě nebo v bytě či zahradě zabydlí, doveze ovládnout prostor a dění tak, že za nějaký čas jí už celý patří. Hromadí totiž všechno – nepotřebné, vysloužilé, rozbité věci, potrhane noviny, časopisy a prospekty, obaly, lahve, staré oblečení a tašky... Bez ohledu na to, zda se jedná o věci nové či staré. Prostě za chvíli takové místo vypadá jako jedno velké nevábné a nepřehledné smetiště.

A svého nedobrovolného hostitele umí Hromadilka také pěkně šikanovat, až jej má úplně ve své moci. Nutí jej, aby pro ni tyto věci vyhledával, přivázel a shromažďoval, aby se vzpíral dobrým radám svých přátel a okolí, aby poslouchal jen a jen ji bez ohledu na to, že mu pod okny stojí barevné kontejnery, do nichž by mohl spoustu svých „pokladů“ odnést a smysluplně roztřídít. Dá se tedy říci, že Hromadilka úporná je pro člověka jedním z nejnebezpečnějších strašidel, a pokud na ni někdo vůbec platí, tak je to její pravý opak, pracovitý rozzumný skřítek Recyklínek poctivý.

Recyklínek poctivý

Recyklínek poctivý byl sice z vědeckého hlediska zařazen do kategorie skřítků, ale svým chováním a jednáním se hodí i mezi neviditelné bytosti městské. Samozřejmě bytosti užitečné, protože jeho přínos je pro člověka zcela nesporný.

Hlavní poslání Recyklínka je totiž především v tom, že důsledně a naprosto pravidelně, dá se říci, že téměř nepřetržitě, dohlíží na odpady. Ale především je pečlivě a důsledně třídí. Podle povahy odpadu rozhoduje, zda budou věci odneseny do modrého kontejneru – papír, noviny, kartony, apod., nebo do zeleného – sklo (a pokud jsou v okolí kontejnery zvlášť na čiré a zvlášť na barevné sklo, je jasné, že ani tady není pozadu). Je mu nad slunce jasnější, že do žlutého kontejneru patří plasty.

Jak moc rád a s potěšením Recyklínkové třídí, to vám můžu dokázat na Recyklínkovi, který už roky žije v našem domě. Před nedávnem nám k sérii barevných kontejnerů přidali i malý kontejnerek na použité tuky a oleje a víte, že on to s kamarády slavil skoro jako narozeniny?

A taky umí velice podrobně vysvětlit, proč tak důsledně odpad třídí, jak se který druh odpadu dá rozumně využít a recyklovat, a co z toho pak vzejde za užitečné výsledky. A věšte mi, že někdy jsou to fakticky užasné věci!

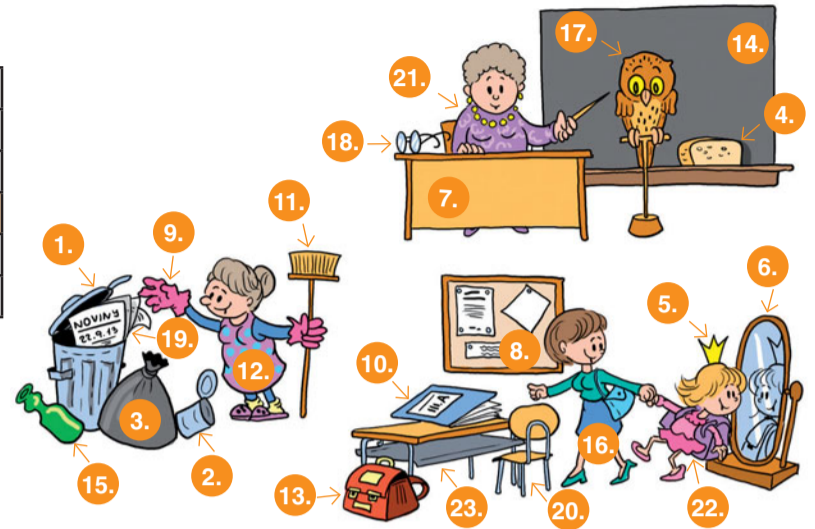
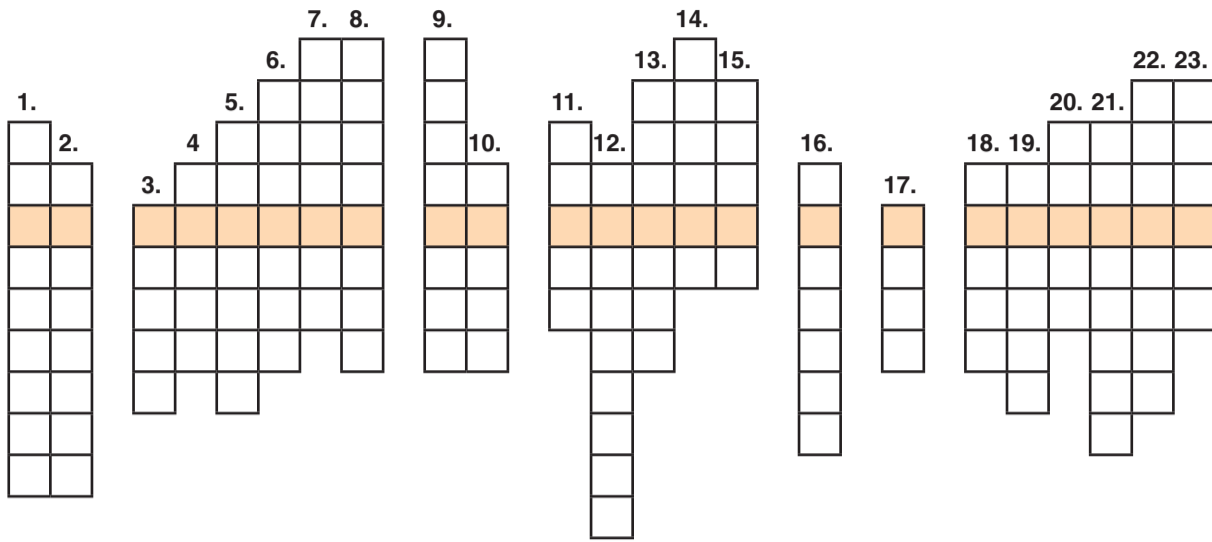
**Text: Hanka Hosnedlová
ilustrace: Zdeňka Študlarová**

Doplňovačka

Na třídění odpadů si chytrý žák políčí ... (zbytek v tajence)

Vyluštěnou tajenku nám zašlete do 29. října 2013 na e-mail: redakce@noviny-robinson.cz. Tři z vás vylosujeme a odměníme.

A nezapomeňte uvést celou adresu, ať vás pošták s dárečky lehce najde!

Poznáš, co je z papíru?

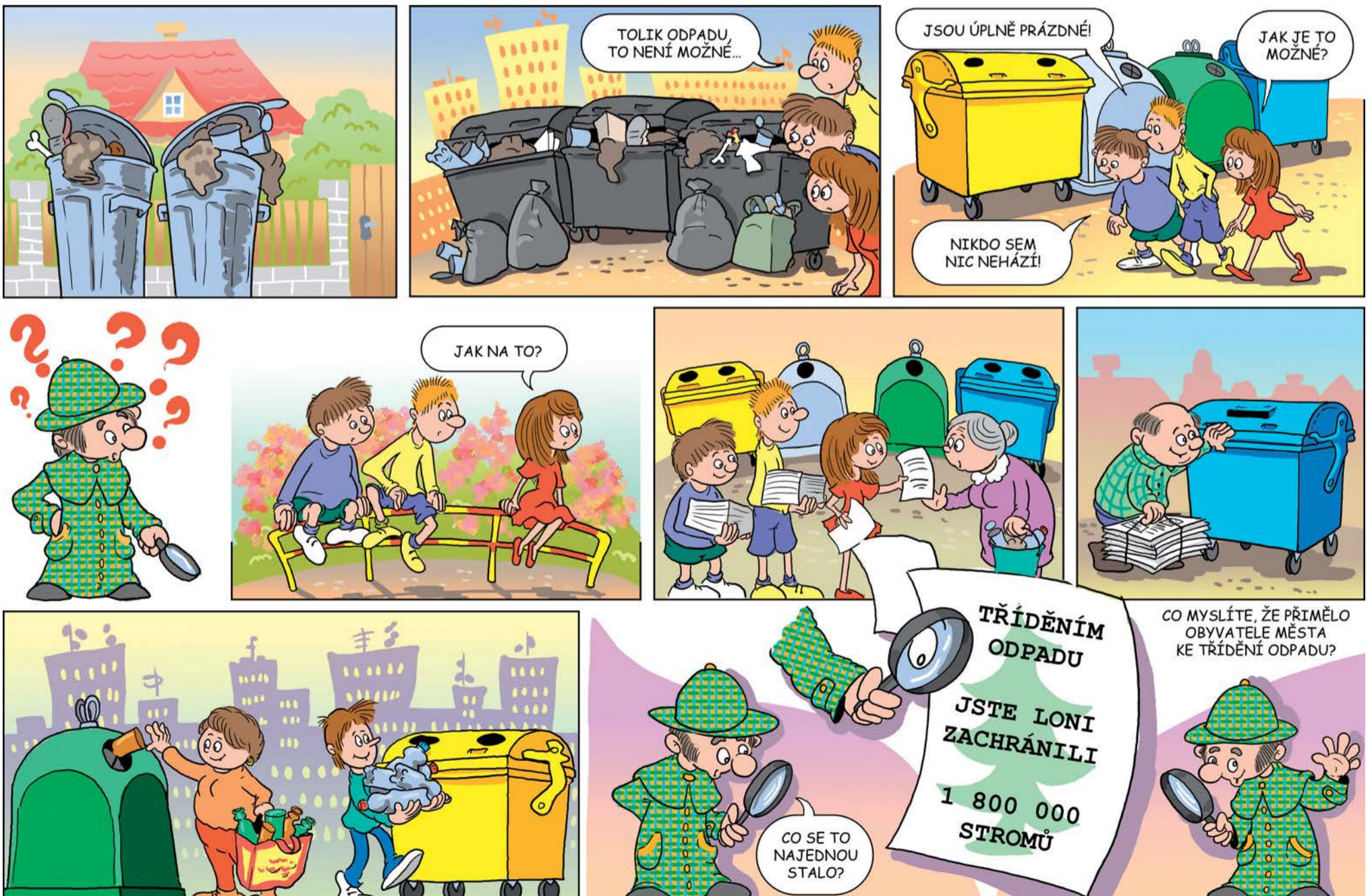

Tak takhle to jistě ve vaší třídě nevypadá: děti zlobí, pan učitel je v klidu a louská si noviny!

Tentokrát nás zajímá, jestli dokážete určit, co všechno je na obrázku z papíru, a co z těchto papírových věcí byste vhodili do modrého kontejneru (12 věcí).

Řešení nám pošlete na e-mail: redakce@noviny-robinson.cz do 29. října 2013. Odměna vás nemine! A nezapomeňte opět uvést celou adresu.

Pátrání s detektivem Vytřídilem

Námět: Hanka Hosnedlová, stránku nakreslila: Zdeňka Študlarová

Zoo Ohrada, 373 41 Hluboká nad Vltavou, tel.: 387 002 211, fax: 387 965 445, e-mail: info@zoo-ohrada.cz, www.zoohluboka.cz

S novým školním rokem se zaměříme na naše nové expozice stepí, hor, velkých šelem a plazů. Otevřeli jsme je začátkem prázdnin a nesou název NOVÁ SETKÁNÍ. Jako první si představíme expozici stepí.

nová setkání Život ve stepi

Stepi jsou rozsáhlé travnaté oblasti mírného klimatického pásu. Zatímco pod tímto obecným názvem jsou známy v Evropě a Asii, v Severní Americe se nazývají prerie a v Jižní Americe pampy. Rozlehlé prostory stepí vyhovují různým druhům kopytníků. Drobni hlodavci si pod zemí hrabou své úkryty. Na množství býložravců, využívajících velký zdroj potravy – trávu, jsou vázáni jejich predátoři – především šelmy a draví ptáci. K významným predátorům stepí ale patří i plazi, živící se bohatě zastoupeným hmyzem, drobnými savci nebo vejci a mláďaty ptáků.

V naší nové expozici stepí můžete vidět 5 obyvatel – korsaka, džejrana, sysla obecného, jeřába panenského a supu mrchožravého:

Liška korsak

V přírodě je neaktivnější vpolední a v noci, v zajetí bývá aktivní i ve dne. Rodinné skupiny využívají jako úkryty nory jiných savců. Živí se především různými drobnými hlodavci a ptáky, loví ale i hmyz a požírají i různé plody.

Gazela perská – džejran

Když samice odchází na pastvu, zůstávají mláďata v prvních dnech po porodu v úkrytu. Pokud porodí dvojčata, nechává každé z nich vždy na jiném místě. Tím matka snižuje riziko případných ztrát.

Sysel obecný

Dnes je u nás druhem vzácným. Má rád šfava-

naté travní výhonky a nízkou trávu, proto jeho poslední populace zbyly na pravidelně sečených plochách (polní letiště, golfová hřiště, dostihová závodiště).

Jeřáb panenský

Podobně jako ostatní druhy jeřábů i u něj můžeme pozorovat zvláštní tanec v době námluv. Vydávají při něm daleko slyšitelné troubivé zvuky, roztodivně se pohybují, vzájemně se uklánějí, mávají křídly a poskakují. Páry uzavírají partnerství na celý život.

Sup mrchožravý

Ve svém zobáku nemá tak velkou sílu, aby se dostal skrz silnou kůži uhynulých zvířat, kterými se živí, a proto u zdechliny musí počkat, až je načnou silnější mrchožrouti. Často jako potravu vyhledává vejce. Na pštrosí vejce háže zobákem kámen tak dlouho, dokud nepraskne skořápka.

NOVINKY VE ZKRATCE

Neukáznění návštěvníci

V posledním květnovém týdnu, i přes intenzivní léčbu veterináře, uhynula v naší zoo jedna ovce a srna. Zdá se vám, že kus suchého rohlíku nemůže zvířátkům ublížit? To je veliký omyl. V letošním roce již na následky otravy z potravy uhynulo několik zvířat. Nejde jen o to, co zvířatům dáte, ale také o množství. Proto v zoologických zahradách smí krmit zvířata pouze jejich ošetřovatel. Chcete-li zvíře přeci jen nakrmit z ruky, můžete využít krmitiva z automatů např. u výběhu koz holandských.

Tak jsme tu

Po téměř roce a půl realizace jsme začátkem prázdnin slavnostně otevřeli naše nové expozice nazvané Nová setkání. Obdivovat můžete expozici horské fauny Eurasie, fauny stepí, velké šelmy palearktu a nová terária s plazy. V zoo už se zabydlel tygr ussurijský – Oliver, který k nám přicestoval ze Zoo ve Dvoře Králové nad Labem. Dále také samička rosomáka jménem Nalka, párek orlů skalních, gazely perské neboli džejrani a také neposední syslové obecní. Obdivovat můžete i nová terária s užovkami žijícími v ČR, želvami zelenými, čtyřprstými nebo bahenními a dalšími plazy. Do nových expozic se přestěhovali naši již dlouholetí chovanci – supi mrchožraví a jeřábi panensští.

Další nováčci

Začátkem září do nových expozic dorazili ze Zoo Kaunas v Litvě také očekávaní korsaci. Tyto drobné lišky se vyskytují ve stepích a polopouštích od jihovýchodní Evropy až po jezero Bajkal. V brzké době také v zoo přivítáme kamzíky horské, sviště a medvědy plavé. Pak už budou nové výběhy zcela zaplněny.

Prázdninová mláďátka

Během prázdnin se počítá zvířat v zoo rozrostl také díky mnoha novým mláďátkům. 12. 7. se narodila mara stepní, hned den poté dvojčata tamarínův pinčím. 25. 7. se rozrostla o holčičku rodníka oslů domácích. Rysice Cora přivedla na svět mládě 28. 7., následující den nezůstala pozadu ani lama krotká a vše završili třemi potomky damani skalní 27. 8. Přijďte se na to nadělení podívat:-).

Borneo očima fotografa přírody

V rámci Kampaně za záchranu velkých zvířat jihovýchodní Asie jsme 5. října promítali obrázky fotografa přírody Petra Bambouska a povídali jsme si s ním.

Slova autora: „Borneo je díky své poloze i dlouhodobě izolaci od pevniny domovem mnoha unikátních forem života. Jako fotograf přírody zůstávám v úžasu nad dokonalostí maskování místního hmyzu, obranyschopnosti ještěřů a propracovanou hierarchií v tlupě endemických nosatých opic. O to více pak prožívám tlak civilizace, který je dnes patrný na každém kroku a přispívá k alarmujícím zprávám o rychlém tempu odlesňování a dopadu na celý křehký ekosystém. Během svého povídání bych vám rád přiblížil důvody silného pouta, které jsem si k Borneu vytvořil, a podělit se s vámi o snímky, jež zachycují rozmanitost místní přírody.“

Fotografie Petra Bambouska budou k vidění během října a listopadu ve Vzdělávacím centru Zoo Hluboká.

ZOO KVÍZ

Znáš hady naší přírody?

- Kteří hadi žijí v ČR?
 - zmije a 4 užovky
 - zmije a 3 užovky
 - zmije, 2 užovky a slepýš
- Jedna z našich užovek má za krkem 2 bílé/žluté skvrny ve tvaru půlměsíce, která?
 - užovka obojková
 - užovka podplamatá
 - užovka hladká
- Naším nejvzácnějším a zároveň nejdelším hadem je (měří 130 – 150 cm, max. 200 cm):
 - užovka obojková
 - zmije obecná
 - užovka stromová
- Had, který se živí především ještěrkami a slepýši a kterého si lidé často pletou se zmijí obecnou, je:
 - užovka podplamatá
 - užovka stromová
 - užovka hladká
- Jaký tvar zornice má zmije obecná a jaký užovky?
 - zmije kulatý, užovky svíslý
 - zmije svíslý, užovky kulatý
 - všichni kulatý
- Náš dlouhý had s šachovnicovitým vzorem, který je silně vázaný na vodu, se jmenuje:
 - užovka hladká
 - užovka podplamatá
 - zmije obecná
- Zmije obecná dorůstá velikosti:
 - 150 – 170 cm
 - 120 – 140 cm
 - 60 – 80 cm, vzácně 1m
- Kteří z našich hadů jsou chráněni?
 - všechny užovky
 - všichni
 - zmije obecná a užovka stromová

Řešení: 1.a, 2.a, 3.c, 4.c, 5.b, 6.b, 7.c, 8.b

ŠKOLNÍ VÝPRAVY DO ZOO

Hraj si, bav se, poznávej - zoo ti v tom pomáhej

Zpestříte si hodiny přírodopisu, biologie či ekologie nejen návštěvou zoo, ale i některým z našich vzdělávacích programů. Programy nabízíme pro všechny typy škol.

Kamarádi ze zoo

Do MŠ a 1. – 3. tříd ZŠ v Jihočeském kraji přijedeme se zvířátky (kromě května a června). Budeme si o nich vyprávět a pomocí osobních kontaktů s živými zvířaty děti poznají, jak se k nim správně chovat a lépe jim rozumět.

Tento program poskytujeme pouze školám na území Jihočeského kraje za dobrovolný příspěvek. Třídám pak zašleme děkuvný certifikát za jejich příspěvek na naše zvířátka nebo na provoz zoologické zahrady.

Celou nabídku vzdělávacích programů a bližší informace naleznete na www.zoo-ohrada.cz nebo www.zoohluboka.cz. Pro objednání programů použijte, prosím, elektronický formulář nebo kontaktujte naše vzdělávací oddělení na telefonních číslech 387 002 212 nebo 602 390 355.

Ahoj kluci a holky, ahoj dospěláci!

Nebojte se, já vás nekousnu. Musím ale svým pohledem budít respekt, poněvadž jinak bych ztratil svou přirozenou autoritu a byl bych jen taková větší kočička na mazlení. No a to si nemohu dovolit, to jistě pochopíte!

Ale abych jen tak neplácal do větru, tak vám něco o sobě povím. Jsem největší známou kočkovitou šelmou. Kromě tygra ussurijského jsem též známý pod názvy jako sibiřský, amurský, altajský, korejský, mandžuský nebo severočínský. Ačkoliv mám ve svém jménu slovo tygr, jsem ve skutečnosti poddruh tygra.

Původně jsem si v poho vegetal na rozsáhlém území mezi Bajkalem a pobřežím Tichého oceánu. Jo, to byly časy... teď už žiju výhradně na území východního Ruska. Tady se kámoším s levhartem mandžuským – poji nás mimo jiné, že jsme oba přísně chráněni.

Naši chlupáci mohou vážít až 300 kilo, dámám kolísá váha mezi 100 a 180 kily. Na délku těla se pohybujeme mezi 2 – 2,8 metru, ocasek je dlouhý 40 – 50 centimetrů. Pro zajímavost: největší samec vážil přes 423 kilo a na délku měl 3,7 metru – ale ten žil v zajetí, takže se asi nechal pěkně vykrmovat.

V porovnání s jinými tygřiky jsem světlejší a kresbu mám spíše tmavě hnědou až černou. Zespoda mám bílou barvu, která sahá hodně do boků. Také ocasek mám barevný tak do dvou třetin, zbytek je zase bílý.

Srst mám pěkně huňatou – no bodejť by ne, když je na Sibiři taková zima. K tomu mám i přizpůsobené tlapy, které mimo jiné slouží i jako sněžnice.

Jestli vás zajímá můj typický domeček, tak je to doupe v jeskyni nebo pod vývratem stromu. Strašně rád plavu, takže široká řeka nebo mořská úžinka není pro mne problém.

Když lovím, tak se ke kořisti nejprve přiblížím a pak ji rychlým skokem srazím. Baštím jeleny, divoká prasátka, ale troufnu si i na medvědka. Kromě člověka nemám vlastně přirozeného nepřítel. Ale i mezi lidmi mám hodně kamarádů – třeba zrovna tady v zoo.

Jsem samotářský typ a své teritorium si hodně hájím. Takže se na mne asi nebudete zlobit, když si na vás občas otevřu tlamu – mám to prostě v povaze.

Ale jinak se na vás strašně těším. Takže brzo nazdárek!

Váš TYGR USSURIJSKÝ

KALENDAŘ AKCÍ 2013

sobota 5. 10.
Den zvířat

sobota 2. 11.
Strašidelná zoo

neděle 1. 12.
Putování za Mikulášem

úterý 24. 12.
Štědrý den v zoo

Všechny akce pro rok 2013
a případné změny najdete na stránkách
www.zoo-ohrada.cz nebo www.zoohluboka.cz